

Varant Kılavuzu Bölüm 9: Opsiyonlar ya da Varantlar?

Opsiyonlar ya da Varantlar?

Varantlar ve opsiyonların pek çok ortak noktası vardır. Varantlar opsiyonların menkul kıymetleştirilmiş halidir. Aslında varantlar çoğunlukla kontrat formatındaki opsiyonların tamamlayıcısı olarak görülür. Varant Kılavuzu'nun bu bölümünde opsiyonlar ile varantların benzerlikleri ve farklarına bakacağız.

Finansal piyasalarda belirli bir hak verip yükümlülük getirmeyen iki farklı tip enstrüman vardır: opsiyonlar ve varantlar. Opsiyonlar, opsiyon borsalarında işlem görürler. Bu borsalar arasında EUREX, CBOE (Chicago Board Options Exchange) yada Borsa İstanbul VİOP (Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası) sayılabilir. Opsiyonlarda dayanak varlıklar vade, kullanım tipi, teminat seviyesi ve alım satım kuralları belirli standartlara bağlanmıştır. Standartlaşmanın ana nedeni saydamlık sağlamaktır.

Ana farklılıklar

Varantlar, menkul kıymet borsalarında normal hisse senetleri gibi işlem görebilen menkul kıymetleştirilmiş opsiyonlardır. Her varantın hisse senetleri gibi bir kodu vardır. Varantların vade tarihi, dönüşüm oranı gibi parametreleri tamamen esnek ve özelleştirilmiş olarak tanımlanabilir. Bu parametreler varantın ihraç sirkülerlerinde tanımlanır.

Varantlar belirli kriterleri sağlayan finansal kurumlar tarafından ihraç (veya arz) edilirler. Opsiyonlarda ise, bir ihraççı yoktur, pozisyonlar borsada oluşur: her uzun pozisyona karşılık bir kısa pozisyon vardır. İhraççılar, menkul kıymetleştirilmiş opsiyonların (varantların) bütün parametrelerini piyasa ihtiyaçlarına göre serbestçe belirleyebilir. Deutsche Bank, Türkiye'de BİST30 endeksi, yurtiçi hisse senetleri, uluslararası hisse senedi endeksleri gibi dayanak varlıklar üzerine yapılandırılmış varantlar ihraç ederken, gelecek dönemde de dayanak varlık çeşitliliğini arttırmak niyetindedir.

Opsiyonların fiyatlandırma süreci genellikle piyasa katılımcısı traderların sisteme girdiği alım satım kotasyonlarıyla desteklenir. Bu traderlar bir nevi piyasa yapıcısı gibi davranırlar. Bu süreç başabaş opsiyonlar için iyi işlerken, çok karda ve çok zararda opsiyonlarda piyasa kotasyonun bulunmadığı haller olabilir. Varantlarda ise, tam tersine çok karda veya çok zararda bile olsa sürekli olarak piyasa yapıcılığı kotasyonu bulmak mümkündür. Bu sayede yatırımcılar likidite riski almadan varantlarda güncel fiyatlardan işlem yapabilirler.

Varantlar özellikle bireysel yatırımcılara dönük sermaye piyasası araçlarıdır. Bireysel yatırımcıya odaklı yaklaşımın bir kanıtı, varant fiyatlarına çok değişik ve çeşitli kanallardan erişebilme esnekliğidir. İnternet üzerinden veya veri yayıncıları aracılığıyla gerçek zamanlı fiyatlara erişebilme bu duruma örnek olarak gösterilebilir. Sürekli kotasyon oluşumu, düşük masraflı işlem imkanı, ürün çeşitliliğinin fazla olması ve piyasa şeffaflığı sayesinde, varantlar ve benzer yapılandırılmış araçlar son yıllarda uluslararası piyasalarda bireysel yatırımcılar için çok tercih edilen bir yatırım aracı haline gelmiştir.

Opsiyonlar ve Varantların Karşılaştırılması

	Varantlar	Opsiyonlar
Tip	Menkul kıymetleştirilmiş ürünler ihraççılar tarafından ihraç edilir	Yatırımcı ile türev borsası arasında oluşturulmuş kontratlardır
Opsiyon parametreleri	İhraççı tarafından piyasanın ihtiyaçlarına göre serbestçe belirlenir	Türev borsası tarafından belirlenir
Dayanak varlık	Geniş bir yelpazeden esnek olarak seçilir	Seçenekler limitlidir
Kotasyon / işlem görme	Borsada ve tezgahüstü piyasada işlem görebilir*	Sadece organize borsada işlem görür
Vade uzunluğu	İhraççı tarafından serbestçe belirlenir (Yasal sınırlar çerçevesinde)	Türev borsası tarafından belirlenir
Teminat gereksinimi	Teminat gerekmez	Teminat vardır (kısa pozisyonlar için)
İşlem maliyetleri	Düşük	Borsaya göre çeşitlilik gösterir
Uygulanabilecek stratejiler	ALİM ve SATIM varantlarında sadece uzun pozisyon	Alım ve satım opsiyonlarında hem kısa hem de uzun pozisyon
Likidite	Genellikle çok yüksek (İhraççı likidite sağlamaktadır)	Genellikle belli kontratlar için yüksek
İhraççı tarafından sunulan eğitim ve bilgilendirme olanakları	Oldukça çok	Görece az
Aracı kurum işlem ücretleri	Düşük	Görece fazla
Olası zarar miktarı	Yatırılan sermayeyle sınırlı	Kısa pozisyonlarda sınırsız

* Borsa İstanbul'da işlem gören varantlar tezgahüstü piyasada işlem görmüyor.
Kaynak: Deutsche Bank

Varantlar Hakkında Bilgi İçin:

Destek hattı: +90 212 319 03 50
E-Posta: varant.turkiye@db.com
İnternet: www.varant.db.com

Deutsche Bank

Önemli Uyarı

İşbu belge sadece bilgilendirme amaçlıdır ve Deutsche Bank AG ve herhangi bir iştiraki ("DB") için bir hukuki yükümlülük doğurmamaktadır. Bu belge, herhangi bir işleme girişilmesi için bir teklif, teklif daveti, tavsiye veya benzer nitelikte değildir. Burada anlatılan işlem veya ürünler, tüm yatırımcılar için uygun olmayabilir. Herhangi bir işleme girişmeden önce, işlemi tamamen anlamış olduğunuzdan emin olmalısınız. İşlemin niteliği ve riskleri ile finansal araçların türleri de dahil olmak üzere kendi amaçlarınız ve içinde bulunduğunuz koşullar ışığında işlemin uygunluğunu bağımsız şekilde değerlendirmeli ve işlemi tümüyle kavramalısınız. Önerilen işlemin getirdiği risklere ve niteliğine ve finansal araçların türlerine ilişkin genel bilgi için lütfen www.globalmarkets.db.com/riskdisclosures adresini ziyaret ediniz. Burada verilen yatırım bilgileri, yorum ve görüşleri, yatırım danışmanlığı mahiyetinde değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri veya mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşterileri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı anlaşmalarına göre verilir. Bu belgede yer alan yorum ve görüşler, bunları sunan kişilerin şahsi görüşlerini yansıtmaktadır. Bu görüşler, finansal durumunuz, risk ve getiri tercihleriniz için uygun olmayabilir. Bu belgeyi, yazılı açık iznimiz olmaksızın kısmen veya tamamen dağıtamazsınız. DB, BU BELGEYE, BU BELGENİN GÜVENİLİRLİĞİNE, DOĞRULUĞUNA, TAMLIĞINA VEYA GÜNCELLEĞİNE GÜVENİLEREK HAREKET EDİLMESİ NETİCESİNDE SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ BİR ŞAHSIN MARUZ KALDIĞINIZ GELİR KAYIPLARI DA DAHİL OLMAK ÜZERE DOLAYLI, DOĞRUDAN VEYA DİĞER TÜRLÜ ZARAR VEYA HASARLARDAN DOLAYI HERHANGİ BİR SORUMLULUK KABUL ETMEMEKTEDİR. DB, Alman Bankacılık Kanunu çerçevesinde lisans sahibidir (yetkili makam: Federal Finansman Gözetim Makamı (BaFin)) ve İngiltere'deki ticari faaliyetlerinde ise Finansal Hizmetler Makamı'nın (FSA) denetimi ve düzenlemesine tabidir.

Passion to Perform

